

Jan Martuszewski

Tryńcza, pow. Przeworek

Informator Archeologiczny : badania 1, 119-120

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

more. Pomiędzy przepalonymi kośćmi znaleziono przedmioty z brązu i żelaza. Były to: zawieszki, szpile, guziczki z uszkiem i bliżej nieokreślona ozdoba wykonana z blachy brązowej.

Tylko w nielicznych przypadkach zachowały się ludzkie szczątki kostne. Z materiałów organicznych natrafiono jedynie na fragmenty tkanin. Wyniki dotychczasowych badań skłaniają do uznania tego stanowiska za najciekawsze z dotychczas badanych obiektów na Górnym Śląsku. Należy nadmienić, że cmentarzysko to występuje na terenie zalesionym w związku z czym niszczone jest przez korzenie drzew, które przerastają jamy grobowe zalegające na głębokości ok. 20 cm pod powierzchnią.

Konieczna jest kontynuacja badań.

S W I E R C Z Ó W, pow. Namysłów patrz neolit i mezolit

S Z C Z E C I N E K patrz brąz

T O M I C E, pow. Dzierżoniów patrz neolit

T R Y Ń C Z A, pow. Przeworsk Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Jan Martuszeński, finansował WKZ w Rzeszowie.

Wiosną br. w trakcie wybierania piasku odkryto cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej. Znajduje się ono na południowej części

wsi.

Przebadano ogółem 405 m² o kubaturze 380 m³. Odkryto groby nie zniszczone przez wykopy, natomiast zniszczone były naczynia, a zwłaszcza górne ich partie w wyniku zbyt płytkiego zalegania. Przeciętna różnica powierzchni humusu i górnych części naczyń wynosi 20 do 22 cm. Naczynia są źle zachowane, do tej pory nie wybrano ich zawartości. Nie można było określić ich charakteru. Odkryto około 60 grobów. Większość naczyń występuje w grupach, najczęściej po trzy i cztery sztuki. Naczynia w zespołach umieszczane były w linii prostej, luźno stojące lub w trójkąt albo kwadrat bezpośrednio przylegające do siebie. Przepalone kości umieszczane były w naczyniach.

Na całym przebadanym dotychczas terenie nie obserwuje się dużej rozpiętości form naczyń. Typową formą są naczynia dwustożkowe, naczynia o łagodnym i zanikającym załomie w górnej partii, z krótką stożkową szyjką, naczynia o ostrym załomie w części środkowej. Są koloru czerwonego, czarnego, dobrze wypalone i gładzone. Zdobienia ograniczają się do umieszczenia listwy powyżej załomu i żłobków na załomie. Inne naczynia mają formę jajowato doniczkową, często chropowatą powierzchnię koloru czerwonego lub szarego, wykonane z gliny z silną domieszką piasku. Rzadko zdobione nalepianymi guzkami ze żłobkami i otworami pod krawędzią. Niektóre naczynia były przykryte krążkami obustronnie gładzonymi lub zdobionymi z jednej strony dołkami paznokciowymi.

Dotychczas nie znaleziono żadnych przedmiotów metalowych.

Cmentarzysko w Tryńczy w wyniku wstępnej pobieżnej analizy pochodzi z okresu halszackiego.

W związku z szybko postępującym niszczeniem cmentarzyska konieczne są dalsze prace ratunkowe.